

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF | # 3 | 8-9 English pages
Duminică | 4 iunie | 2017 www.tiff.ro

Ziua 1

Primazi de Infiniti powered by Samsung GR VR a inaugurat o serie de experiențe inedite. Le-am testat pe toate și vă spunem ce senzații inedite produce VR Cinema. Am experimentat și Doom Room: te așezi pe scaunul rotativ, îți pui căștile cu bulina roșie în dreapta și apoi îți pui headsetul pe nas. Dacă amețești, ridici o mână sus. Experiența nu este cu siguranță pentru cei slabi de înger!

CelloFun feat Irina Margareta Nistor

Duminică, 4 Iunie, de la ora 21:30, la Casa TIFF veți avea ocazia să participați la un spectacol aparte, care va include toate scurtmetrajele din perioada 1921-1931 ale cineastului Hans Richter. În producțiile sale cinematografice, el a ales să își exprime tendințele artistice experimentale și suprarealiste. Proiecția scurtmetrajelor va fi acompaniată de muzica originală

a celor de la CelloFun, o formulă electro-acustică creată special pentru filmele mute. Imagini din viața și creația lui Hans Richter și pasaje live din scrierile sale vor fi însoțite de „vocea filmelor”, Irina Margareta Nistor. Decorată cu Medalia Carol I, aceasta este cunoscută pentru dublarea în secret a peste 3000 de filme înregistrate pe casete VHS și aduse din Vest, în timpul regimului comunist.

Interviu

Cosmin Pojoranu de la Funky Citizens vorbește despre expoziția PROTEST.

»Pagina 3

Weekend la Castel

Primul mare film de știință și ficțiune, *Metropolis*, împlinește 90 de ani.

»Pagina 4

Umbre

Partea a II-a a secțiunii *Umbre* trezește creaturi răzbunătoare.

»Pagina 7

Cinematografele TIFF

→ CINEMA FLORIN PIERSC

P-ța Mihai Viteazul, nr. 11

→ CINEMA VICTORIA

Bd-ul Eroilor, nr. 51

→ CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3

→ PIAȚA UNIRII OPEN AIR

(Piața Unirii)

→ CERCUL MILITAR

Piața Avram Iancu, nr. 1-3

→ CINEMA CITY IULIUS

(în incinta Iulius Mall)

→ INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

Str. I.C. Brătianu, nr. 22

→ CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR

Str. Bucegi

→ SOMEȘ OPEN AIR

Plaja Grigorescu

→ CINEMA MĂRĂȘTI

Str. Aurel Vlaicu, nr. 3

→ UNIVERSITATEA SAPIENTIA

Str. Calea Turzii, nr. 4

→ URANIA PALACE

Str. Horea, nr. 4

→ INFINITIFF

(Casa de Modă) Str. Barițiu, nr. 6

Piața Unirii Open Air

La umbra deasă a tuturor oamenilor

Personajele din *Imperiu Umbrelor* sunt prinse într-un vârtej istoric de nestăvil

Bazat pe fapte reale, filmul mizează pe o frumusețe cromatică, o compoziție curată și o atmosferă plăcută, a cărei suprafață e străpunsă deseori de o violență concentrată și un urât dureros care descoperă natura umană.

În Korea anilor 1920, căpitanul korean Lee Jung-Chool (Kang-ho Song) e împărțit între loialitatea în fața poliției nipone și patriotismul său. Neliniștea crește treptat odată ce capturează dintre foștii camarazi aflați acum în tabăra rezistenței. Un iz de paranoia și o notă de anxietate se conturează. Nu suntem niciodată siguri cine trădează și cine este cel trădat. E un permanent joc de-a șoarecele și pisica. Personajele par cameleonice și multitudinea de plot-twists creează o senzație neîntreruptă de vertigo - de neratat fiind scena din tren în care chipurile și vorbele se suprapun ca și când toate personajele se așează în fața unui număr imens de oglinzi.

Tulburările amintesc de tehnicile lui Hitchcock, dar ferocitatea torționarilor și a torturilor dă o altă dimensiune filmului. Regizorul pare că poate sacrifica fără regretele pe oricare dintre personaje. În aceeași scenă din tren, 20 de minute extrem de tensionate, izbucnește un schimb de focuri care nu face di-

ferența între cine e bun și cine e rău, ori între cine e vinovat și cine e inocent.

Când se suprapun umbrele personajelor, toate au aceeași culoare. Jee-woon Kim nu optează pentru detalii și pentru introspecții în profunzime. Orice gând, orice dilemă, orice dezbateră devine negreșit acțiune.

Filmul va fi proiectat în Piața Unirii astăzi de la ora 21:45 și pe 10 iunie la Cinema City de la 17:30.

Cosmin Popa

Mihai Chirilov - primul invitat la TIFF Lounge

Ziua de luni, 5 iunie, înseamnă începutul sesiunilor de TIFF Lounge din Piața Unirii. Azi, de la ora 17:00, publicul va avea întâlnire cu directorul artistic al festivalului, Mihai Chirilov, într-un dialog cu jurnalistul Mihnea Măruță.

De la bal pentru... spital

Frăția Bărboșilor (Beard Brothers) lovește din nou! ONG-ul organizează o proiectie cu scop caritabil a filmului *Petrecerea/The Party*. Fondurile sunt destinate utilității Secției de arși din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Cluj cu două aparate al căror cost e de 30.000 de euro. *Petrecerea* (2017) e realizat de Sally Potter, regizoare cunoscută pentru *Orlando* (1992), cu Tilda Swinton. Noul film e o satiră la adresa elitei metropolitane britanice. Janet (Patricia Clarkson), nou numită ministru al Sănătății, vrea să celebreze succesul împreună cu soțul Bill (Timothy Spall) și prietenii apropiați. De îndată ce oaspeții se-adună, Bill face două mărturisiri șocante și reușește să distrugă petrecerea. (L.C.)

Luni, 5 iunie, ora 21:45. Casa de Cultură a Studenților.

APERITIFF

Redactor-șef:

Codruța Simina

Cosmin Popa

Cristi Mărculescu

Radu Meza

Redactori:

Andreea Bagita

Letiția Câmpian

Flavia Dima

Daniela Elena Drăgan

Anca Grădinaru

Daniel Iftene

Ion Indolean

Graphic design:

Carmen Gociu

Andrei Pastuhov

Tipărit la:

Compania de Producție

Tipografică

INFORMAȚII BILETE

→ Puncte de vânzare:

On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului. Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitații și persoanele acreditate)

→ Program: 09:00 - 23:00.

→ Prețuri:

● BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPAȚIE

(cu minim o zi înaintea proiectiei)

Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**

(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimății de elev/student sau a talonului de pensie)

● BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIECȚIEI FILMULUI

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiectie) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.

● BILETE CU REGIM SPECIAL

Pentru copii și elevi: **8 lei**

(valabil doar pentru proiectiile de film din programul EDUCATIFF)

Proiectiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**Proiectiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mânăștur: **8 lei**Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**Bilet pentru evenimentele și proiectiile de la Castelul Bariffy, Bonțida; Concert Charlie Cunningham; Cine-concert: The General, Trio Diallele; Cine-concert: *Moartea obosită*; proiectia *Regii Manelelor*: **15 lei**Bilet Concert Jozef Van Wissem, Proiectia specială în onoarea lui Alain Delon, Concert Loredana: **30 lei**InfiniTIFF. Bilet pentru Doom Room: **15 lei**, Bilet pentru VR Cinema: **10 lei**

Proiectia Povestea Iubirii (satul Dâncu, miercuri 7 iunie, 21:30)

intrarea liberă. Cei care doresc transport din Cluj Napoca spre satul Dâncu și retur vor achita în avans la casierie, cu minimum o zi înainte, un bilet în valoare de 5 lei. Locurile sunt limitate.

Bilet pentru Cereștonia de închidere: **50 lei**

Accesul este gratuit la proiectiile Someș Open Air.

TIFF MAP

Găsiți în fiecare zi locațiile principale ale festivalului și o selecție de recomandări ale filmelor și evenimentelor importante ale zile.

22:00

Sapientia

UMBRE SCURTMETRAJE, PARTEA A II-A

19:30

Cinema City Iulius 3

CÂND AMANTII N-AU CHEF

22:00

Castelul Bariffy - Bonțida

METROPOLIS

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL CLUJ-NAPOCA

Prima zi la Infiniti Tiff. O experiență VR cu impresii lynchiene

De la fetița dansatoare din *Ashes to Ashes* - o tragicomedie din VR Cinema trăită din poziția urnei de cenușă a bunicului unei familii foarte colorate, la câteva scene din experiența VR a Doom Roomului, Infiniti Tifful îți lasă pe alocuri niște impresii lynchiene, care sunt bine-venite, în ton cu proiecțiile *Twin Peaks* din festivalul de anul acesta.

Încă de la 11 dimineața la primele minute după deschidere, câțiva curioși intraseră în holul Casei de Modă la Infiniti Tiff. La VR Cinema, întâi primești câteva indicații, îți alegi programul din broșură, te așezi pe scaunul rotativ, îți pui căștile cu bulina roșie în dreapta și apoi îți pui headsetul pe nas. Dacă amețești, ridici o mână sus.

După primele grupuri de la VR Cinema, lumea e cumva mai relaxată. Deja au fost oameni care s-au uitat la toate, chiar și la scurtmetrajul erotic cu îmbrățișări tantrice. În pauzele dintre grupurile care intră la ore fixe, voluntarii și stafful VR Cinema au mai văzut din materiale și sunt deschiși apoi să îi ajute cu recomandări pe nehotărâți.

Dacă tragi cu urechea după un paravan, la workshopul de VR se face brainstorming pornind de la manechine, omniprezente în designul interior al Casei de Modă, cu cordoane ombilicale care te ghidează dintr-o încăpăre în alta. La ora 5, la deschiderea oficială e plin de lume.

La Doom Room, primele reprezentații sunt sold-out și primul grup așteaptă cu interes. Nu știi la ce să se aștepte. Curioșii din holul de la parter urcă în valuri către VR cinema. Unii fac poze, alții fac tururi ale clădirii. Vasile, cu casca de motociclist într-o mână, tricou negru și un mușunache bej la gât a intrat cu primul grup și ne-a împărtășit primele impresii încă ușor buimac, așteptându-și prietena: „Și erotism, și meditație, îți arată și niște lucruri mai dure. A meritat.” Nevrând să ne împărtășească mai multe, am intrat cu următorul grup, în timp ce tot mai mulți dintre invitații sosiți la deschidere începuseră să fie interesați de ce se întâmplă la Doom Room și Tudor Giurgiu luase cuvântul pentru a vorbi despre această nouă experiență pentru publicul Tiff. Experiența Doom Room e o combinație de artă performativă cu realitate virtuală, care surprinde la fiecare pas, pe măsură ce gazdele te ghidează prin instalația atmosferică. Cu iz ritualic, experiența nu este cu siguranță pentru cei slabi de înger. De la meditația tăcută la experiența cât se poate de fizică a manipulării organelor sângerânde, apoi la imersarea în virtual, în pielea unui vânător ce tocmai eviscerează o căprioară, urmată o serie de salturi prin decoruri și situații suprareale, miza e aceea a propriei regăsiri încurajată de vocea narativă. Șocantă, senzuală și plină de surprize, Doom Room e dovada că Tiff poate surprinde și la a șaisprezecea ediție. I-am întrebat pe Tudor Giurgiu și Mihai Chirilov dacă au trecut prin Doom Room și ne-au spus că e pe lista lor până luni.

Radu Meza

Weekend la castel jocuri, ateliere și spectacole pentru copii

Cum ajungi la Castelul Bánffy din Bonțida, chiar după poartă, pe stânga, înconjurat de copii, Nucu Pandrea, cel mai cunoscut cântăreț din frunză din România, îi învață cum se pliază frunza și cum se suflă în ea. A venit cu frunze de liliac culese în zori și cu frunze de păr - „pe astea am învățat eu să cânt!”. Doar din frunză, cântă acum melodii populare, românești, jazz sau chiar opere clasice.

Alături, micuții care vor să devină pompieri se asigură că nu arde nimic în jurul lor. Ceva mai încolo, se construiesc castele și fortărețe din... ce se găsește în jur. Urmează atelierele meșteșugărești, unde copiii confecționează opinci din piele, pictează animale din lut, dar și mici case tradiționale de lemn.

În răsunset de tobe începe Art'sCool, școala de muzică aflată pentru a treia oară la Tiff. În scurt timp se găsesc și membrii pentru o trupă completă. La ora prânzului, e momentul potrivit pentru atelierul de gătit! Micii bucătari și bucătărese se îngheșuie în jurul mesei, totul e pregătit, urmează să facă cremă de brânză cu verdețuri proaspete din ghiveci. E voie bună și la Standul Fun Science Time, unde Profesorul Trăznit și echipa lui fac experimente cu baloane colorate, bicarbonat și oțet, iar copii sunt fascinați.

Weekend la Castel continuă și azi cu alte ateliere, spectacole și năzdrăvni! - Eva Viorela Sfârlea

Reporter: Cum a început efortul de a aduna aceste fotografii într-un album? Căror nevoi răspunde acest efort?

Greu de spus cum a început, căci e un mare efort colectiv, multidisciplinar. Fiecare dintre noi e mânat de propria-i motivație: o face pentru a-și responsabiliza copiii sau pentru că crede în fotografie și în fotojurnalism ca mijloace de reconstrucție a adevărului. Comunitatea de fotojurnaliști de la *Documentaria.ro* s-a gândit că, după cinci ani de crescendo protestatar e, finalmente, momentul să documenteze serios istoria recentă a protestului la români. S-au alăturat echipei și activiștii de la *Funky Citizens*, care susțin ideea unei caravane civice prin țară, mai ales în orașele mai mici, în care a ieșit lumea în stradă în premieră, cu ocazia #rezist. Echipa e completată de Radu Manelici (design de carte), de designerii de la Quickdata, care contribuie cu infografice și de sociologul Dani Sandu, care explică puțin despre contextul în care au apărut protestele și cum s-a schimbat protestul în timp.

Colecția conține fotografii începând cu protestele din iarna lui 2012, până la cele din iarna acestui an. Ce diferențe putem observa de la aceste prime proteste până la cele mai recente?

De fapt o luăm puțin mai din urmă, chiar de prin 2010, când sindicaliștii au protestat făcând „*Dansul Pinguinului*”. Dar da, protestele civice majore au apărut în 2012, cu furia de după măsurile de austeritate. Au fost violente atunci, în primele zile, apoi protestul s-a diluat.

Au fost violente și-n 2017, dar amploarea și diversitatea protestului a fost mai mare. E cumva reconfortant să vezi cetățeni făcând nesupunere civică și ocupând astfel carosabilul, un spațiu care le este destinat, dar pe care

rareori și-l însușesc altfel decât pentru auto-vehicule. La nivel politic, o parte din societate a învățat că protestul a devenit o armă eficientă (poate uneori mai eficientă decât votul). Au căzut guverne (2012, Colectiv) și miniștri (2017), s-au întors legi (Roșia Montană).

Multe dintre aceste proteste au la bază și incongruența dintre declarațiile oficialilor și realitățile din societatea românească. Fiind membru al Funky Citizens, cum apreciezi că ajută fact checking-ul societatea, mai ales era post-adevăr?

E simplu în teorie - vrem fapte, nu vorbe goale, de aceea am și creat recent un guvernometru. Adică vrem ca politicienii să fie mai puțin demagogi și mai ancorați în date verificabile atunci când iau decizii sau vorbesc în public. Mi-e însă greu să răspund chiar acum, când Trump și-a scos țara din acordul de la Paris, iar mai toate declarațiile sale pe subiect sunt bazate pe minciuni. *Factual.ro* - singurul site de fact-checking de pe la noi - a apărut tot în urma unui protest, când un grup de oameni s-a gândit la o metodă mai constructivă de a-și aduce aportul la schimbare, pe termen mai lung. Deci așa spune că și această specie nouă - e și fact-checking-ul politic - e o formă de rezistență cetățenească. Sper cu tărie că era post-adevăr va fi una scurtă și că vom reveni la ce am fost învățați în facultate, anume respectul pentru metoda științifică și peer-review. Ca să-mi întăresc speranța, aș vrea să invoc un citat faimos din Abraham Lincoln, care spunea că „*poți să-i păcălești pe toți oamenii câteodată, sau poți păcăli o parte din oameni mereu, dar nu poți păcăli pe toată lumea, mereu.*”

Cosmin Pojoranu, Funky Citizens: „O parte din societate a învățat că protestul a devenit o armă eficientă”

Cosmin Pojoranu, membru al asociației civice Funky Citizens, vorbește despre expoziția PROTEST, care reunește cele mai cunoscute și emoționante fotografii ale protestelor din ultimii ani din România, realizate de către fotografi celebri precum Adi Bulboacă, Andreea Retinschi, Andrei Pungovschi, Cosmin Bumbuț și Vlad Petri.

Expoziția PROTEST. Vernisajul are loc astăzi la Muzeul de Artă Cluj-Napoca (Piața Unirii nr. 5), începând cu ora 18.30. Intrarea este liberă.

WEEKEND LA CASTEL

Metropolis, metropolis-uri, marele Metropolis

Primul mare film de știință și ficțiune face 90 de ani (sau al doilea, dacă includem și *Voiajul în lună* al lui Méliès la SF și nu la fantasy, unde parcă i-ar șade mai bine). Ocazie de celebrare. Și ce înseamnă de fapt asta?

nu se mai văzuse. Nu, Metropolisul lui Lang nu este capodoperă pentru că are meritul istoric de-a fi primul film SF gigantic. Este capodoperă pentru că în următorii 90 de ani mulți l-au copiat, citat, omagiat dar, să fim onești nimeni și nimic nu l-a egalat. De la *Radio Ga-Ga* până la *Blade Runner* și de la *Express Yourself*-ul madonistic până la *Brazil*-ul lui Terry Gilliam există atâtea metropolis-uri bine înfipite în culturile pop ale ultimului secol, încât esența vizuală a filmului este deja ubicuă. Și

Cînd s-a făcut Metropolis-ul lui Fritz Lang (1927) a fost ceva nemaivăzut. Efectiv un film atât de mare și atât de complex și din decoruri și din efecte speciale și din ambiț și din implicare politică nu mai existase vreodată. Da, italienii făcuseră mega-mamuți pe teme biblico-istorice din antichitatea lor dragă, și nici americanii nu-și uitaseră antichitatea lor (și pe-a altora) prin epopeile mai mult sau mai deloc corecte politic ale lui Griffith. Dar un SF cu atâta suflu și atâta inovație

nu doar decoruri, costume și tehnologii futuriste au scăpat din epicentrul Metropolisului. Lupta de clasă (și pledoariile pentru o conviețuire lipsită de conflicte și exploatare ale omului de către magnat) de atunci rezonază încă puternic. Retro-futurismul pare-a fi inventat pentru Metropolis, ale cărui tentacule iconice se întind bine-merci până la noi. Și prin ele cele mai variate soiuri de artiști: muzicienii în primul rând, și nu doar pe rezon de videoclipuri inspirate de capodopera lui Lang.

De decenii întregi, compozitori onorabili și trupe pop, dirijori și moroderi electronici au oferit coloane sonore filmului mut. TIFF-ul a omagiat în 2010 versiune integrală restaurată a capodoperei printr-o proiecție acompaniată de partitura simfonic-electronică semnată de Antonio Brass, apoi TIFF Mureș a oferit publicului un Metropolis sonorizat de Abator Industries (2014).

Pentru proiecția din cadrul Weekend la Castel TIFF 2017 organizează un cine-concert. Metropolis va rula cu acompaniat de orchestra Filarmonicii de Stat Transilvania din Cluj-Napoca, pe muzica originală compusă de Gottfried Huppertz, sub bagheta dirijorului german Stefan Geiger. Un festin cinefil de neratat.

Umbre

Dark Side of The Light

Toate subiectele au fost deja scenarizate, filmate și proiectate. Ce rămâne pentru ca cinema să nu sucumbă în zona de xerox-uri și remake-uri? Fix esența lui de (a 7-a) artă: talentele implicate și validitatea perspectivei din care se filmează din nou un subiect răs-filmat. În cazul de față avem de-a face cu abuzul domestic. Expus de regulă ca dramă, melodramă și ocazional thriller, tragedie și, mai rar, horror, abuzul este miza filmului lui Ryōta Sakamaki. Un caz clasic: el o bate, o snopește în bătaie și o umilește. Un intrus apropiat încearcă să o salveze. Crezând că a înțeles ce-urile și de ce-urile.

Nu le-a înțeles, cum nici spectatorul nu are suficiente date pentru a le înțelege. Funcționează doar revolta umană în fața suferințelor altei ființe umane. Totul pus pe ecran rece, cu o ferocitate indiscutabilă. Apoi totul repus în discuție fără vreo urmă de senzaționalism sau bagatelizare. O mostră de finețe intelectuală care joacă, nu tocmai fără cinism, o carte mare: reacțiile deja-fait ale spectatorului, utilizate ca efect de bumerang. Și ca efect de recul, dacă v-ați dus cu gândurile înspre *Funny Games* sau Haneke sunteți în direcția corectă.

Cristi Mărculescu

Umbre

Train to Busan

De la Kim Ki-Duk-urile primelor ediții încoace, cinema corean a fost prezentat și reprezentat constant la TIFF. După aproape două decenii de arthaus și film-shock, cinema corean se simte în continuare foarte bine printre orori fizice și dezmembrări emoționale. Trenul de Busan dovedește din plin asta: croit pe formula deja ultra-clasică a începutului de epidemie de morți-vii, filmul lui Yeon Sang-ho este 100% blockbuster și 100% film corean. Nu povestea face diferența (dap, e vorba de un grup de oameni prinși într-un tren, în timp ce restul

populației, dar și alți călători, suferă de zombie-ficare) nici efectele speciale (amplasabile fix în standardului de excelență și eficiență al filmelor care sunt într-adevăr de groază, nu pe zona "confortabil și pentru sensibiliși" pe care se amplasează toate filmele de studio americane). Ce-i dă distincție și acuitate *Trenului* cu zombie coreeni este fix ce-a zis (și filmat) George Romero: "nu zombie sunt problema, ci faptul că oamenii neafecțați de virus sunt incapabili să se unească pentru a supraviețui".

Cristi Mărculescu

TIFF.16
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017
tiff.ro

CINEMA CITY

SUȘINEM TIFF CU POFTĂ DE FILM

Vino și savurează proiecțiile și evenimentele speciale
din Cinema City Iulius Mall

[f /CINEMACITYROMANIA](#)
WWW.CINEMACITY.RO

De la un film de fantazie la o adevărată aventură

Plătește contactless în locațiile TIFF cu cardul tău Mastercard® sau Maestro pentru a te bucura de experiențele festivalului

Să trăiești experiența în loc să ți-o imaginezi: **DE NEPREȚUIT™**

Nikon 100th anniversary

SUNT ÎN CĂUTAREA MOMENTELOR

D7500 | f/5.6 | 22 mm | 1/2500s | ISO 1000

SUNT NOUL NIKON D7500. Agil, rezistent și plin de energie. Sunt pregătit să fac față aspirațiilor dumneavoastră. www.nikon.ro

Bluetooth NFC SD

At the heart of the image **Nikon**

20 ANI
Raiffeisen BANK

Credem în Film

Ai poftă de filme bune?

Te așteptăm la **TIFF.**

TIFF.16
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017

Portretul unui artist unic – H.R. Giger

Alien – made in Giger's land

Când a apărut *Alien*, în 1979, spectatorii au fost răpiți în mod ireversibil de visceralitatea extraterestrului desenat și construit de artistul elvețian Hans Ruedi Giger.

Prădător prin definiție, supraviețuitor letal, un rege al junglei cosmice, *alien*-ul și-a sedimentat iute postura și imaginea de personaj cult în cinematografia mondială. Faptul s-a datorat în mare măsură liniilor și volumelor gândite de Giger. Înfricoșător și complex, era portretizarea creației fără cu-

sur, o temă care îl obsedează pe Ridley Scott.

E interesant cum s-a modificat în timp simbolistica din spatele acestei bestii cu sânge caustic și chip metalic. Văzută la început, în primul film al seriei, ca un animal turbat, însetat de sânge, următoarele episoade s-au apropiat tot mai mult de rațiunea și felul de a gândi

al extraterestrului. La aproape patru decenii de la apariția primului *Alien*, episodul al șaselea din serie, intitulat *Covenant*, îl surprinde pe androidul David departe, pe o planetă pustie, unde face experimente pe această rasă. Obsedat – la fel ca Scott – de perfecțiune, David nu se mai simte dator omului și încearcă să

Alien

îmbunătățească specia extraterestră. Creatul devine la rândul lui Creator.

E realmente fascinant cum toată seria *Alien* a prins alte și alte semnificații. Actual și acum, primul *Alien* a pus bazele – împreună cu demersuri precum *Star Wars* și *2001: A Space Odyssey* – filmelor science-fiction cu efecte speciale complexe și foarte reale. Odată cu aceste proiecte, la Hollywood s-au creat și apoi s-au rafinat studiouri dedicate genului. E motivul pentru care *Alien* devine important și pus în context. Reprezintă un deschizător de drum, iar Ridley Scott și H.R. Giger, pionieri ai acestui domeniu, creatori cu spirit vizionar.

Colaborarea lor a avut-o pentru *Necronomicon* (1977), cea mai cunoscută carte a lui Giger. Munca la *Alien* i-a adus elvețianului un Oscar pentru efecte speciale. Pe lângă *alien*ul propriu-zis, el a semnat atât interiorul navei spațiale cât și planeta pe care se desfășoară o parte din acțiunea acestui prin film al seriei.

Ion Indolean

THE OFFICIAL HOTEL PARTNER OF THE TIFF

ramadacluj.ro | contact@ramadacluj.ro | +40 372 743 143

YOU DO YOUR THING. LEAVE THE REST TO US!

RAMADA
Cluj

Competiție

Piatră pe inimă

Lungmetrajul de debut al lui Gudmundur Arnar Gudmundsson e o dramă lentă, dar angrenată despre maturizarea a doi adolescenți în căutarea sexualității undeva în Islanda rurală. După *Vrăbii* al lui Runar Runarson, premiat anul trecut la TIFF, peisajul natural dezolant, neiertător, dar în același timp spectaculos revine aproape activ în fundalul unei povești cu miză similară. Thor și Christian sunt aproape nedespărțiți. Thor are încă statura și trăsăturile de copil, în timp ce Christian, mai înalt, mai zvelt, pare că a intrat deja în adolescență. Printre hârjonele, tot soiul de glume fizice cu tentă sexuală, dar și experimente de tandrețe în compania a două fete, cei doi își explorează sexualitatea.

Lui Thor îi lipsește o figură paternă, fiind crescut de mamă și cele două surori mai mari adolescente care-l tachinează mai tot timpul. Christian are un tată autoritar, predispus la violență. Imaginea semnată de Sturla Brandth Grøvlen (*Victoria*, *Rams*) aduce dinamism și emoție, urmărind protagoniștii și alternând între cadre intime și dezolante. Gudmundsson încercă să dea o cheie de citire în prima și ultima scenă, introducând pe de-o parte violența hormonală a băieților din sat care pleznesc capetele unor pești și îi calcă în picioare și justificând ulterior parcă opțiunea de a folosi ca focus și perspectivă narativă primară heteronormalitatea.

Radu Meza

Umbre

Coșmaruri cu gusturi rafinate

Scurtmetrajele din partea a doua a secțiunii Umbre trezesc creaturi răzbunătoare cu dinți extrem de ascuțiți

materne, monștrii trecutului nu sunt deloc mai prejos. O atmosferă de un terorism emoțional ce lovește subit. Pe de altă parte, într-o lume în care totul merge ceas, dragostea poate înșela moartea chiar dacă trece printr-o reîncarnare pe viu. În *Visul ceasornicarului/The Clockmaker's Dream* timpul vindecă orice, și, dacă nu poate el, se ocupă maestrul

păpușar să-i dea viață lui Pinocchio.

Ce-i mai bun e la final. Agatha e o fetiță orfană cu ochi mărgelați de o inocență explozivă. Ea are o poveste simplă - e culeasă de pe stradă pentru ca, în schimbul câtorva monezi, să ducă mâncarea pregătită în podul casei, să o lase pe masă și să nu se apropie nici în ruptul capului de pat. În pod trăiește ceva ce nu iese din umbre, ale cărui oase trosnesc și se hrănește cu hălci din picioare de porc. Un monstru impecabil construit și o bijuterie horror, un fel de Oliver Twist dacă ar întâlni-o pe Vrăjitoarea din casa de turtă deloc dulce.

Cosmin Popa

Al doilea calup de scurtmetraje din secțiunea Umbre va avea proiecția la Universitatea Sapiența pe 4 iunie și 9 iunie la Cercul Militar la orele 22:00.

De data asta, forțele groazei sunt puse în mișcare, iar țipetele din timpul nopții rămân neauzite. Unii chiar adoră grotescul ce-și face loc în viața lor precum un gust amar ce tot timpul îl ai pe limbă. Nu e deloc o surpriză. Când *Susurrus se stârnește/When Susurrus stirs* pare că nimic nu-i poate sta în cale. E visceral, e dezgustător și simți în vintre cum parazitul își mișcă tentaculele în ritmul vocii lui Frank Sinatra și a piesei „Got You Under My Skin”.

Apoi o lume psihedelică, în care devii protagonist printr-o stilistică a realității augmentate, te va proiecta între cosmos și uman, între nebunie și luciditate. *Eu sunt ieșirea/I Am the Doorway* e inspirat din opera lui Steven King, ce iarăși devine virală. *Manechinul/Still* bântuie casele oamenilor fără scopuri anume, dar cu reminescente din *Nightbreed* (1990). Întotdeauna când privești în spatele tău/*Behind* e absolut imposibil să nu te trezești cu vreo prezență spectrală sau chiar mai rău de atât. Oricât de puternice ar fi instinctele

Fără Limită

Tânăra iubire și formele ei

Toată lumea se culcă cu toată lumea pe ritmurile pop ale libertății sexuale.

Amanții melancolici/*Even Lovers Get the Blues* e plin de protagoniști legați de prietenii reale, poate și telepatice. Leo se culcă cu Louis, Dahlia cu Graciano, Arthur cam cu oricine și Anna se culcă cu Hugo.

Dar Hugo moare subit. De aici lucrurile par să degeneze într-o spirală emoțională. Organele nu mai funcționează, sexul pare o presiune, apare gelozia și încercările tuturor de a-și relua viețile par deșarte. Personajele par antrenate într-o mișcare browniană - drumurile lor se intersectează și nu se intersectează, au parte de scurte bucurii și beții inoportune, dar peste tot plutește o tristețe existențială. Scopul e iubirea, mijloacele sunt diverse, soluțiile par inacceptabile. Suntem conectați la toate poveștile printr-un paralelism continuu, printr-un montaj ce sare între diferite dormitoare, între diferite cabine de duș, între diferite minți. Inițial totul pornește din atmosfera răcoroasă a iernii pentru a se dezvolta într-o

primăvară de reînnoire a forțelor interne. Legătura Anei cu Hugo continuă - trece de la amintire, la abuz, pentru ca, în final, să ajungă la eliberare - dar nu e o legătură sentimentală pură, ci una mai degrabă corporală.

Laurent Micheli, ce provine mai degrabă din teatru, reușește să construiască prin prisma personajelor una din dramele profunde ale generației sale. E această neliniște perpetuă. Mai mult decât atât, e o singurătate într-o societate pornită în reinventarea sexului și iubirii. Dar această prospețime a intersecției dintre teatru și film se recunoaște în libertatea construcției de mizanscenă. Dar nu și în exagerarea conținutului sexual. Micheli nu face un alt *Love* (2015) după Gaspar Noe, ci chiar conturează complexitatea iubirii.

Filmul e proiectat pe 4 iunie, orele 19:30, la Cinema City.

Cosmin Popa

Pentru ea
FESTIVAL înseamnă
o zi la școală.

În ORAȘUL FESTIVALURILOR trăiesc mii de oameni fără speranță.
Implică-te și TU pentru a le oferi o viață mai bună.
Află cum: 0743 702 009 | [f/beardbrotherscluj](https://www.facebook.com/beardbrotherscluj)

BEARD BROTHERS
PARTENER TRADIȚIONAL TIFF
trend
COMMUNICATION

Competiție

Simularea

Regizorul iranian Abed Abest propune, prin debutul său în lungmetraj - *Simularea*, un experiment vizual în care firul narativ al filmului servește mai degrabă drept suport și motivație pentru desfășurarea de forțe a cineastului în ceea ce privește artificiele vizuale. Fiind atât regizor, scenarist, cât și actor în propriul film, Abed Abest pare că ne invită să intrăm într-o lume în care el, având la dispoziție camera și un spațiu cu o scenografie minimalistă și elemente de decor abstracte, explorează toate posibilitățile vizuale și chiar senzoriale pe care le poate integra în universul filmului.

Camera se transformă într-un personaj din film, prin mișcările surprinzătoare și experimentale și prin efectele sonore care

însoțesc aceste mișcări. Sunt folosite unghiuri surprinzătoare de filmare a personajelor, toate aceste tehnici fiind cumva în opoziție cu ritmul monoton al acțiunii filmului. Ca spectator rămâi integrat de combinația neașteptată de elemente și de abordarea experimentală a cineastului iranian. Sentimentul că asistăm la un experiment cinematografic al regizorului rămâne pe tot parcursul filmului. Nimic nu este lăsat la întâmplare și în același timp se creează impresia că orice este permis în realizarea filmului. *Simularea* este un echivalent al artei contemporane în cinematografie.

Daniela Drăgan

InfiniTIFF

InfiniTIFF Day One. A Lynchian VR Experience

A few minutes after the 11AM opening moment, a few curious festival-goers had already found their way to the hallways of the former Cluj fashion house. At VR Cinema, after brief instructions, they could select the program from the brochure, sit down in the swiveling chairs, and then put their headsets on, mindful of the red dot, always on the right. Those who got dizzy raised an arm so they can be extracted from their virtual experiences.

After the first few groups went through, everyone started to relax. Some had already experienced every entry in the brochure, including the erotic short featuring tantric embraces. In between fixed-time groups, VR Cinema staff and volunteers made recommendations to the undecided.

If you listened from behind the screen, you could hear Workshop Zone participants brainstorming on mannequins, which are omnipresent in the old fashion house, and for the occasion are hooked to umbilical cords which go from room to room.

The official opening at 5PM was full to the brim. The first showings of *Doom Room* sold out quickly, and the first participants were waiting in nervous expectation. Waves of curious festival-goers started coming up to VR Cinema from the halls below. Some took photos, others toured the building. Vasile, holding a motor-

From the dancing girl in *Ashes to Ashes* – a VR tragicomedy seen from the perspective of an urn which contains the remains of a very colorful family’s grandfather, to the scenes in *Doom Room*, InfiniTIFF allows for welcome Lynchian experiences that resonate with the festival’s screenings of *Twin Peaks*.

cycle helmet, dressed in a back tee and adorned with a nondescript beige figurine around his neck, told us his first impressions as he was waiting for his girlfriend, still under the influence of InfiniTIFF: “Eroticism, mediation, rough stuff. Totally worth it.” He stopped sharing there, and we went in with the next group, just as most official opening guests began to be interested in *Doom Room*, following festival President Tudor Giurgiu’s speech.

Part performance art, part VR cinema, *Doom Room* is an atmospheric installation which surprises at each turn. It has a ritual element to it that makes it unfit for the unprepared. From silent meditation through the very physical experience of gutting bloodied organs, then through virtually inhabiting the body of a hunter eviscerating a deer, and finally to a series of apparently disconnected surreal settings and situations, the

piece allows participants to find themselves with aid of a narrative voice. Shocking, sensual, but also filled with surprise, *Doom Room* is proof that, sixteen years into its existence, TIFF still surprises audiences. I asked Tudor Giurgiu and Mihai Chirilov if they experienced *Doom Room* – they said it’s on their list for this weekend.

Radu Meza

Photo: Vlad Cupşa

Juries

Time is the only judge

András Muhi is one of the prominent European producers. In 17 years of activity he has produced more than 120 films that went on to win great awards at top-tier festivals including Cannes, Berlin, Locarno, and Karlovy Vary. His last feature films *On body and soul* won the Golden Bear at the 2017 Berlinale. He is member of the jury for the official competition at TIFF 2017.

Photo: Vlad Cupşa

I have read somewhere that you started with law school? From lawyer to movie producer – how did that happen?

Easy. When I was young I wanted to be a film director and when I was still in school I watched every day masterpieces from film history. There were 5 beautiful years when I learned about world and Hungarian films – but not law, that was difficult for me. Afterwards it was difficult to be a film director, so I worked as a lawyer for 21 years.

Then you founded Inforg Studios and produced more than 120 films. How do you decide between projects?

I started with young and talented film directors and after some success, older directors came and wanted to work with me. But I was always interested in quality. If you are a nice boy but your project won't bring something new in Hungarian or European film, well...

Is this what you want to see in films as a member of a jury?

Yes. Undoubtedly. The quality level. Even if I don't like a film, I can tell in my mind if it has the potential to bring – or actually brings – something new to film.

That seems to be a principle of selection for festivals, too.

Yes. I think so. If Cannes, Locarno and so on, and TIFF as well, if any of these invite one of my films, that for me is a good result. It doesn't matter if I sell a film to you and say that I made a great film. If they selected the film, then it means something.

After all these films, festivals, and awards, do you think of retiring?

Already? (laughs)

(laughing) I was just kidding. But do you think 200 films is enough?

Yes, really. But I won't be retiring yet. It will be alarming when my films won't be invited in these big festivals. Maybe I'll have a bad year. After the second bad year, then I'll go home.

Until then?

I have a number of future projects, some with Romanian directors. I love the Romanian film, and I think the New Wave is special. Romanian producers like Tudor Giurgiu helped me hugely when shooting *Aglaya* (2012) and my state subsidies collapsed.

Do you think the number of festivals, awards, or screenings are the elements that make a film go into history?

And the film critics. The lead film critics. They are the ones that canonize the film.

So you think film criticism is important?

Yes. I'm sure. About 10-20 years ago this was the norm. But now, when moving pictures are absolutely everywhere, quality films are just a small part of this whole.

Time will tell?!

Definitely. If you look at the arts, their audiences started shrinking. Film is in the same category. The number of people following the arts is always shifting, always in motion.

TIFF Guests

You can see them today in one of the TIFF locations:

PAVO MARINKOVIC

Croatian writer-director **Pavo Marinkovic**, author of *Ministry of Love*, a delicious comedy screened in over 15 international festivals is not to be missed following the Cinema Florin Pieris screening tonight at 7PM.

DANIJEL HOCEVAR

Danijel Hocevar, who produced two of the films showing tonight – Damian Kozole's *Spare Parts* (Urania Palace, 7PM) and *The Fatal Telephone* (Urania Palace, 9PM) – will be present for both screenings.

ABED ABEST

Abed Abest is the director, writers, and cast member of his debut film *Simulation*, the most visually compelling entry in the TIFF competition. He will be at the 5:30PM screening of his film at Cinema Victoria, together with cast member **Sharhzad Seifi**.

ULRICH SEIDL

Ulrich Seidl, the celebrated Austrian director, will present his latest film *Safari*, which was selected in Venice and Toronto last fall, at the Student Culture House at 8:30PM.

JÉRÔME REYBAUD

Jérôme Reybaud, the director of *Four Days in France*, will be joined by costume designer and casting director **Didier Dahon** for the 2:30PM screening at Cinema Victoria.

4 IUNIE 2017

18.30

MUZEUL DE ARTĂ

DOCUMENTARIA

PROTEST

album de fotografie documentară despre mișcările de stradă din România ultimilor 10 ani

FUNKY CITIZENS

EXPO 4-11 IUNIE: fotografiile de la protestele din ultimii 10 ani

DEZBATERE: despre proteste, cu sociologii **DANI SANDU**, **GABRIEL BĂDESCU**, **GEORGE JIGLĂU**, fotojurnalistul **ANDREI PUNGOVSKI** și activistul **COSMIN POJORANU**
moderator: **ELENA NICOLAE**

PROIECȚII: colaj foto/video DOCUMENTARIA / **VLAD PETRI**

INTERACTIV: aplicația de realitate augmentată **ARTIVIVE**

PARTENERI: Decât o Revistă, Fundația Comunitară București, INQUAM Photos, Fotopia, casadetraduceri, NETOPIA MobilPay

intrare liberă

TIFF.16

Interviu

Timpul e ultimul jurat

András Muhi e unul dintre cei mai activi producători europeni. În 17 ani de activitate a produs mai mult de 120 de filme, dintre care multe care au câștigat premii importante la festivaluri precum Cannes, Berlin, Locarno, Karlovy Vary și altele. Ultimul său film de lung metraj *Despre trup și suflet/On body and soul* a câștigat Ursul de Aur la Berlin în 2017. Este membru al juriului în secțiunea competiției oficiale TIFF 2017.

Am citit că ați început cu școala de drept? De la avocat la producător, de ce saltul?

Simplu. Când eram tânăr am vrut să fiu regizor de film și cât am fost în școală am văzut în fiecare zi capodopere din istoria filmului. Au fost 5 ani frumoși în care am învățat despre filmul universal și maghiar, dar nu dreptul, asta mi-a fost greu. După, a fost greu să devii regizor de film și am lucrat avocat pentru 21 de ani.

Apoi ați fondat Inforg Studios și ați produs mai mult de 120 de filme. Cum decideți între proiecte?

Am început cu tineri și talentați regizori de film și după puțin succes, regizorii în vârstă au vrut să lucreze cu mine. Dar am fost întotdeauna interesat de calitate. Dacă ești un băiat bun, dar proiectul nu va aduce nimic nou în filmul maghiar sau european, păi...

Același lucru îl căutați în filme și când sunteți în juriu?

Da. Negreșit. Nivelul de calitate. Poate că nu mi place filmul, dar în mintea mea știu dacă acel film are potențialul sau chiar aduce ceva nou cinemaului.

Asta ar însemna că festivalurile sunt înclinate în a face selecția filmelor de tipul ăsta.

Da. Așa cred. Dacă festivalul de la Cannes, Locarno, și altele, desigur și TIFF-ul, invită unul din filmele mele, ăsta e un rezultat bun. Nu contează dacă îți vând filmul și-ți zic că e capodoperă. Dacă ei îl selectează atunci are ceva.

După toate filmele, festivalurile și premiile, vă gândiți să vă retrageți? Acum? (râde)

(râzând) Glumeam. Dar credeți că 200 de filme sunt îndeajuns?

Da, desigur. Dar n-am să mă retrag încă. Va fi un semnal de alarmă când filmele mele nu vor

fi selecționate în festivalurile mari. Poate voi avea un an rău. Doar după al doilea an așa mă voi duce acasă.

Până atunci?

Am un număr de proiecte viitoare, unele cu regizori români. Îmi plac filmele românești și cred că Noul Val e ceva special. Producătorii români, precum Tudor Giurgiu, m-au ajutat enorm la producția filmului *Aglaya* (2012) când fondurile de la stat n-au mai venit.

Credeți că numărul de festivaluri, premiile sau proiecțiile sunt elementele care fac un film să rămână în istorie?

Și criticii de film. Criticii de elită. Ei sunt cei care canonizează un film.

Deci credeți că e importantă critica de film?

Da. Clar. Acum 10-20 de ani era cu adevărat o normă. Acum când video-urile sunt peste tot calitatea filmelor e doar o mică parte din acest întreg.

Timpul va decide?

Categoric. Dacă privești înspre arte, audiența a scăzut. Filmul e în aceeași categorie. Numărul de oameni care urmăresc arta e tot timpul în schimbare, tot timpul în mișcare.

Cosmin Popa

TIFF Guests

Îi poți vedea astăzi, la o locație TIFF din apropierea ta...

PAVO MARINKOVIC

Cineastul croat **Pavo Marinkovic** a scris și regizat comedia spumoasă *Ministerul iubirii*. Veți putea vedea astăzi filmul, iar la proiecție va fi prezent și Marinkovic, așa că nu îl ratați în această seară, la Cinema Florin Piersic, de la ora 19:00.

DANIEL HOCEVAR

Danijel Hocevar a produs două dintre filmele care vor rula în această seară: *Piese de schimb* (Urania Palace, ora 19:00) și *Telefonul fatal* (Urania Palace, ora 21:00). Îl veți putea vedea pe producător la cele două proiecții.

ABED ABEST

Abed Abest este regizorul, scenaristul și unul dintre actorii filmului *Simularea*, primul lui lungmetraj. Alături de el, la proiecția filmului, va fi și actorul **Sharhazad Seifi** care face parte din distribuția filmului. Îi găsiți ușor azi, la Cinema Victoria, de la ora 17:30.

ULRICH SEIDL

Ulrich Seidl a regizat *Safari*, care va rula astăzi la Casa de Cultură a Studenților, de la ora 20:30. Regizorul austriac are un palmares bogat în cinematografie, ajungând și cu *Safari* la festivaluri precum Veneția 2016, Toronto 2016 și multe altele. Pe Ulrich îl veți putea cunoaște la proiecția filmului din această seară.

JÉRÔME REYBAUD

Jérôme Reybaud, regizorul filmului *4 zile în Franța*, alături de costumierul și directorul de casting, **Didier Dahon**, vor fi și ei astăzi prezenți la proiecție, de la ora 14:30, la Cinema Victoria.

Fără limită

Sora mea

Oliver e regizor de film, are cam patruzeci de ani și locuiește în LA. A fost întotdeauna un rebel. Controversat și dezinhibat, îi place să trăiască mereu pe muchie. Ar vrea să le facă pe toate, dacă s-ar putea. Când dă peste un

clip porno cu Aurora, sora lui mai mică, devine acaparat de toată situația și hotărăște să vină până în Spania. Ea locuiește doar cu Blanca, a doua soție a tatălui lui Oliver. Imaginea paternă e inexistentă în casă.

Aflată încă la liceu, Aurora trece prin acel moment al vieții când alegerea mai ușoară pare lipsită de savoare. Atrasă de imaginea carismatică a lui Oliver, ea tânjește de ceva vreme după o figură nu neapărat paternă, ci mai degrabă masculină, de care să se poată lega. Diferența de vârstă i-a făcut pe cei doi să nu comunice până acum. Dar lucrurile s-au schimbat. Oliver încearcă să se deschidă și Aurora la fel. Ce ar putea merge rău... Când ea îl întreabă despre niște filmări ciudate pe care i le-a găsit pe cameră, el nu se supără fiindcă i s-a umblat prin lucruri. Când el îi arată ceva și mai uluitor, ea începe să dea înapoi. Povestea de abia acum începe!

Ion Indolean

DigesTIFF(2)

Ingredientul secret este: prosecco-ială. Dar asta se întâmplă de-abia spre prânz, pentru că ziua începe cu un telefon și cu un inopinat Q&A. Pentru *Filthy*, dramă ceho-slovacă despre o adolescență zdrelită de un viol. Nu chiar un film de matineu la Republica (nope, nu-i pot zice Florin P și cu asta basta, să știți că am încercat), dar dă-i galop spre cinema. În mod de-a dreptul delectant, producătorul Peter Badac și spectatorii rămași la întrebări și răspunsuri și discuții au un schimb elegant de replici și clarificări, cum mi-ar plăcea foarte mult să fie majoritatea Q&A-urilor.

Taxi spre Oser (e deja târziu, dar e acum ori niciodată) și doamna șoferiță este ușor mulțumită de golirea centrului de SeHaș-uri, care "oricum făceau Clujul să pară un oraș sărac".

La târg e Lambada în blană. Maldăre de Penthouse amestecate printre *Povestiri biblice* și drujbe, tone de pantofi suficient de scâlciți cât să mustească de istorie și bacterii, jucării amestecate printre veselă de absolut toate sortimentele. Bidoane cu ceva roz - ar putea fi furadan și sute de discuri cu ceva ce trecea la un moment dat drept muzică de succes. Lu-

cruri despre care nu-ți poți imagina că cineva ar avea nevoie și lucruri de care nu-mi pot imagina de ce ar fi avut vreodată cineva nevoie.

Cu un Avram Iancu de caolin în brațe și cu un taximetrist care n-a mai fost la cinema de la "filmul ăla cu autocarul cu curve" ajung la Piața Muzeului. Beau prosecco de vreo 4 ori pe an și în general toate au loc lângă obeliscul Mariei-Therese. Se discută un program muzical (Sirenele bulgăroaice ale Regelui belgienilor concertează la Casa TIFF, e PSB la CCS), dar am optat deja pentru *Jeannette*, musicalul lui Bruno Dumont și nu am cum regreta alegerea făcută. Pentru Dumont aș fi renunțat și la Deliric cu Silent Strike și Muse Quartet, dar din ferocitate concertul lor a fost ieri și-a fost fix ce trebuie.

Acuma, până să înceapă un film belgian nu am timp să dezvolt, dar apropo de fundamentele experiențelor festivaliere: alegerile uneori nasoale, alteori de-a dreptul imposibile între mai multe filme concertate și expoziții sunt de fapt inevitabile și constituie un mod bun de auto-responsabilizare. Idealul nu-i gargantuesc (vezi tot, mergi peste tot) ci gurmând (doze mici de lucruri bune, cu tihnă și voie-bună).

Cristi Mărculescu

Competiție

Tortura

Australienii fac mereu filme ciudate. Țară mare, oameni puțini, un fel de occident aflat la mama naibii, n-ai cum să nu înnebunești. Cel puțin asta dă de înțeles regizorul Ben Young, care deja și-a prezentat filmul la foarte multe festivaluri. Lung, aproape două ore, *Tortura* e genul acela de hit cinematografic care mizează pe evenimente brutale. Povestea filmului îi are în prim-plan pe Evelyn și John, un cuplu nebun și disfuncțional care vede în răpirea adolescentei Vicky un lucru amuzant, care să le mai ocupe cumva timpul.

Peisajele gradioase și pustii aduc aminte de seria *Mad Max* - ambele proiecte au fost filmate în vestul mai puțin locuit al țării, mult mai sălbatic decât coasta estică, unde se află toate orașele mari. Acțiunea are loc în anii '80, când odiseea western a lui George Miller, cu Mel Gibson în rol principal, era la mare modă. Sunt multe lucruri care leagă aceste două proiecte și, în general, titlurile australiene între ele. O anumită tulburare dublată de violență latentă.

Ion Indolean

PALAZA DINTRE FILME NU-I TIMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHOLOGIE

O îmbrățișare scurtă, de numai 25 de secunde, eliberează în corp substanțe chimice care sporesc încrederea în persoana pe care o iei în brațe.

REGINA MARIA
REȚEA NAȚIONALĂ DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 9008

Program / duminică / 4 iunie

FLORIN PIERSIC

11:00 Focus Slovenia
Siska Deluxe

Jan Cvitkovic 110' / Slovenia, Cehia, Macedonia, Italia [2R1]

13:00 Supernova

Ultima familie (The Last Family)

Jan P. Matuszynski 123' / Polonia [2R2]

15:30 Ce se întâmplă, documentarul?
Politica, manual de întrebunțare
(Politica, manual de instrucciones)

Fernando Leon de Aranoa 115' / Spania [2R3]

Dezbateri politice

19:00 Supernova

Ministerul iubirii (Ministry of Love)

Pavo Marinkovic 103' / Croatia, Cehia, Slovenia [2R4]

21:15 Supernova

Petrecerea (The Party)

Sally Potter 71' / Marea Britanie [2R5]

22:45 Supernova

Cetățeanul de onoare

(El ciudadano ilustre)

Gastón Duprat, Mariano Cohn 117' / Argentina, Spania [2R6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 Portret H.R. Giger

Alien

Ridley Scott 116' / Marea Britanie, SUA

Biotic

Zev Deans 2' / [2C1]

18:30 Alt.Rom.Com

Pierduți în Paris

(Paris pieds nus)

Fiona Gordon, Dominique Abel 84' / Franța, Belgia [2C2]

20:30 Fără limită

Safari

Ulrich Seidl 90' / Austria, Danemarca, Germania [2C3]

VICTORIA

10:00 Portret H.R. Giger

Colaborările lui H.R. Giger

(The Collaborations of H.R. Giger)

Swissmade 2069 (Fabricat în Elveția 2069)

Fredi M. Murer 40'

Tagtraum

J.J. Wittmer 27'

Noua față a lui Debbie Harry

(A New Face of Debbie Harry)

Fredi M. Murer 32' / [2V1]

12:15 Umbre

Animale (Animals)

Greg Zglinski 95' / Elveția, Austria, Polonia [2V2]

14:30 Alt.Rom.Com

4 zile în Franța (Jours de France)

Jerome Reybaud 141' / Franța [2V3]

17:30 Competiție

Simularea (Simulation)

Abed Abest 84' / Iran [2V4]

20:00 Competiție

Zeus

Miguel Calderon 85' / Mexic [2V5]

22:00 Competiție

Piatră pe inimă (Heartstone)

Gudmundur Arnar Gudmundsson 129' / Islanda, Danemarca [2V6]

CERCUL MILITAR

13:15 Focus Slovenia

Valea păcii (The Valley of Peace)

France Stiglic 90' / Iugoslavia [2W1]

15:30 Ce se întâmplă, documentarul?

Pe peron (Sur le quai)

Stefan Mihalachi 65' / Franța [2W2]

18:00 Umbre

Părinți (Parents)

Christian Tafdrup 86' / Danemarca [2W3]

20:45 Alt.Rom.Com

Efectul acvatic (L'effet aquatique)

Sólveig Anspach 83' / Franța, Islanda [2W4]

UNIVERSITATEA SAPIENTIA

12:00 EducaTIFF

Offline - Ești pregătit pentru nivelul următor?

(Offline: Are You Ready for the Next Level?)

Florian Schnell 87' / Germania [2A1]

14:30 Focus Slovenia

Copacul (The Tree)

Sonja Prosenč 90' / Slovenia, Italia [2A2]

16:15 Retrospectiva Jean-Pierre Melville

Léon Morin, preot (Léon Morin, prêtre)

Jean-Pierre Melville 130' / Franța [2A3]

19:00 Fără limită

Nemurire (Immortality)

Mehdi Fard Ghaderi 145' / Iran [2A4]

22:00

Umbre scurte, partea a II-a

(Shadows Shorts II)

69' / [2A5]

CINEMA CITY 3

17:00 Focus Slovenia, Ziua HBO

Houston, avem o problemă! (Houston, We Have a Problem!)

Ziga Virč 88' / Slovenia [2X1]

19:30 Fără limită

Când amantii n-au chef (Even Lovers Get The Blues)

Laurent Micheli 95' / Belgia [2X2]

21:45 Umbre

Strălucire întunecată (Dark Side of the Light)

Ryota Sakamaki 85' / Japonia [2X3]

CINEMA CITY 4

17:30 Retrospectiva Jean-Pierre Melville

Cercul roșu (Le Cercle Rouge)

Jean-Pierre Melville 140' / Franța, Italia [2Y1]

20:00 Focus Austria

Noaptea celor o mie de ore (Night of a 1000 Hours)

Virgil Widrich 92' / Austria, Luxemburg, Olanda [2Y2]

22:00 3x3

Orfana (Orpheline)

Arnaud des Pallières 112' / Franța [2Y3]

MĂRĂȘTI

19:30 Umbre

Trenul de Busan (Train to Busan)

Sang-ho Yeon 118' / Coreea de Sud [2Z1]

DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 Ce se întâmplă, documentarul?

Amatori în spațiu

(Amateurs in Space)

Max Kestner 90' / Danemarca [2M1]

20:30 Fără limită

Jesús

Fernando Guzzoni 87' / Franța, Chile [2M2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 Piața Unirii

Imperiul umbrelor

(The Age of Shadows)

Kim Jee-Woon 140' / Coreea de Sud [2U1]

SOMEȘ OPEN AIR

22:00 Someș Open Air

Acul negru (The Black Pin)

Ivan Marinovic 90' / Muntenegru, Serbia [2S1]

CASTELUL BĂNFFY - BONȚIDA

21:45 Cine-Concert

Metropolis

Fritz Lang (1927) 150' / Orchestra Filarmonică de Stat Transilvania, dirijată de Stefan Geiger / Germania / [2B1]

URANIA PALACE

19:00 3x3

Piese de schimb (Spare Parts)

Damjan Kozole 87' / Slovenia [2U1]

21:00 3x3

Telefonul fatal

(The Fatal Telephone)

Damjan Kozole 68' / Iugoslavia [2U2]

Evenimente speciale

Film Food

Secțiune nouă în cadrul TIFF, Film Food propune trei experiențe gastronomice autentice. *Soul*, *The Turkish Way* și *Todo sobre el asado* privesc bucătăria mondială prin ochi și papile gustative cu spirit iberic. Protagonistii acestor filme încearcă să depisteze caracteristicile naționale, perpetuate în generații, și influențele străine, adoptate de obicei pentru a da un plus de savoare câte unui preparat local.

Soul vorbește despre Țara Bascilor și Japonia, două bucătării cu specific puternic. Eneko Atxa e tânăr, dar foarte tenace, dornic să se reinventeze constant, în căutarea aromelor și proporțiilor perfecte. Jiro Ono, ajuns la venerabila vârstă de nouăzeci de ani, foarte cunoscut, vizitat chiar și de Obama, face sushi exact la fel de când se știe. Observăm două mentalități diferite, care se pot însă completa oricând.

Orice ai alege – experiment sau tradiție –, e dificil să o faci bine. Îți trebuie multă grijă, mii de ore petrecute în bucătărie, spirit de echipă. *Soul* sondează toate aceste lucruri și intră în culisele unor restaurante magice, cu multe stele Michelin și pasiune pe măsură.

The Turkish Way îi urmărește pe frații Roca, trei bucătari șefi catalani de succes care merg în Turcia pentru a găsi arome speciale. Tărâm captivant, fost imperiu care a acaparat toate tradițiile și religiile din zona Asiei mici

dar și a Mediteranei, acum interesat de integrare spre Europa, reprezintă o zonă extrem de pestriță, unde influențele se comprimă într-un ceva unic. Conservarea tradițiilor și găsirea unor metode inventive, noi, sunt cele două mari direcții care definesc orice popor cu istorie bogată. E un mular și un mix impresionant. Frații Roca încearcă să asimileze cât mai mult din acest paradis culinar.

Todo sobre el asado încearcă să stabilească de unde vine obișnuința argentiniană, deveni-

The Turkish Way

tă ritual, de a mânca vită. Această identitate a fost importată acum cinci secole de conchistadorii spanioli. Toate soiurile importante, devenite acum simbol național, provin din Europa. Originea lor e mai puțin importantă decât specificul local pe care l-au dobândit. Lumea mănâncă multă carne, dar nu își pune probleme istorice și nici legate de sănătate. Nimeni nu îi ascultă pe minoritarii care promovează un stil de viață vegetarian. Ei sunt văzuți ca niște excentrici care nu știu ce pierd. Autorul prezintă toate aceste poziționări. Un lucru rămâne cert: argentinienii știu să gătească vită și sunt mândri de acest produs prin care își consolidează tradiția și economia.

Proiecțiile vor fi însoțite de cine condimentate de cei mai populari chefi din România: **Sorin Bontea** (5 iunie), **Cătălin Scărlătescu** (6 iunie), **Florin Dumitrescu** (7 iunie). Proiecțiile vor avea loc la Cercul Militar, de la 18.30, iar cele trei cine, la restaurantul Bricks, de la 20.15.

Secțiunea Film Food este prezentată de Staropramen.

Ion Indolean

TV5MONDE LA TIFF 2017
5th PRIX DE LA JEUNESSE DU MEILLEUR FILM FRANCOPHONE

rfi ROMANIA
TV5MONDE
INSTITUT FRANÇAIS

WE HAVE
OUR SHARE
OF
SPECIAL
EFFECTS
EVERY DAY

The magic of metallurgy
the precision of state of the art technology
and the skill of passionate people
make tubes that withstand
the most challenging environments

TenarisSilcotub
powering the world's energy industry